रयत शिक्षण संस्थेचे

" स्वावलंबी शिक्षण हेच आमचे ब्रीद " - कर्मवीर
स्थापना १९५४

सद्गुरु गाडगे महाराज कॉलेज,

कला, विज्ञान व वाणिज्य (कनिष्ठ व वरिष्ठ)
विद्यानगर, कराड - पीन ४१५ १२४
जि. सातारा (महाराष्ट्र) पो. बॉ. नं. ३

दूरध्वनी कार्यालय : ७१३४६
निवास : ७१७९४

(शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर संलग्नित)

संस्थापक :
पद्मभूषण डॉ. कर्मवीर भाऊराव पाटील डी. लिट,
प्राचार्य :- ई. जी. निकम M. A.

संदर्भ क्र. ३२४ — दिनांक : २७-६-१९९८

:- प्रमाणपत्र -:

प्रमाणित करण्यात येते की, कु. आसावरी प्रभाकर गुजर ही विद्यार्थिनी सन १९९६-९७ या शैक्षणिक वर्षात या कॉलेजची नियमित विद्यार्थिनी होती. तिने एम.फिल(मराठी) साठी डॉ. कन्हैया कुंदप यांच्या मार्गदर्शनाने " महाराष्ट्र कवी यशवंतांच्या काव्यरचनेचे विशेष " या विषयावर प्रबंधिका पुर्ण केली आहे. तिच्या प्रबंधिकेचा एम.फिल (मराठी) परीक्षेसाठी समावेश करावा असे मी शिफारस करतो.

प्राचार्य,
सदगुरु गाडगे महाराज कॉलेज, कराड.

CERTIFICATE

This is to certify that the Dissertation entitled,

' महाराष्ट्र कवी यशवंतांच्या
काव्यरचनेचे विशेष '

Which is being submitted herewith for the award of degree of, Master of Philosophy of the Shivaji University, Kolhapur, is the result of the original research work done by Kum. Asawari Prabhakar Gujar under my supervision and guidance.

Dr. K. B. Kundap,
Head,
Dept. of Marathi
S.G.M. College
Karad.

KARAD
DATE : 20/6/96

DECLARATION

It is hereby declared that the work reported in this thesis is original and has not been previously submitted for any degree in this or any other university.

The books,pamphlets and the articles consulted are listed in the Bibliography and the quotations are acknowledged.

KARAD
DATE : 30-6-98

Kum. A. P. GUJAR

ऋणनिर्देश

शिवाजी विद्यापीठाच्या एम.फिल. पदवीसाठी प्रस्तुत शोध प्रबंध सादर करताना मला आनंद होत आहे. माझे गाव चाफळ. महाराष्ट्रकवी यशवंतही याच गावचे सुपुत्र . बालपणापासून मी फक्त त्यांचे नाव ऐकलेले होते. माझ्या आई- वडिलांनी मात्र यशवंतांचे काव्यगायनही ऐकले होते. मी एम. ए. झाल्यानंतर एम.फिल. साठी विषय निवडताना आईने हा विषय चटकन लक्षात आणून दिला. मलाही आवडला. वाटले, यशवंतांची कविता अभ्यासणे हे कर्तव्यही आणि त्यांच्या विषयीची कृतज्ञताही ठरेल. तसेच झाले, सद्गुरू गाडगे महाराज कॉलेज, कराडचे मराठी विभाग प्रमुख डॉ. कन्हैय्या कुंदप यांनी या विषयावर काम करायला प्रेरणा दिली. तेच मार्गदर्शक झाले.

प्रत्यक्ष अभ्यासाच्यावेळी यशवंतांची कविता सदैव मनाशी बोलू लागली. महाराष्ट्रकविंच्या काव्य वाङ्.मयाला आपण आपल्या परीने काही संदर्भ प्राप्त करून द्यावेत या हेतूने संशोधनात्मक अभ्यास करत राहिले.

डॉ, कुंदप सरांनी मोलाचे मार्गदर्शन केले . माझा भाऊ रमेश गुजर याने यशवंताचे काव्यग्रंथ आणून दिले. वडिलांनी मोलाचे सहकार्य केले. अधूनमधून कराडमध्ये डॉ. सुमन पाटील यांच्या बरोबर चर्चा घडली. त्यांनी सतत विचारपूस करून प्रबंधाचे काम वेळत पूर्ण करण्यास प्रेरणा दिली. या शिवाय कॉलेजचे प्राचार्य ई.जि. निकम , प्रा. सुर्यमाला जाधव, प्रा. बी. पी. पाटील यांचे सहकार्य , सदच्छिा व प्रोत्साहन मिळाले.

व्यक्तिइतकाच ग्रंथालयांचा आधार संशोधन कार्यात महत्वाचा ठरतो. नगरवाचनालय सातारा, रामानंद वाचनालाय चाफळ, हिंद वाचनालय रहिमतपूर आणि सदगुरू गाडगे महाराज कॉलेजच्या संपन्न ग्रंथालयाचा व ग्रंथपाल, कर्मचाऱ्यांचा सहकार्याचा हात पाठिशी राहिला या सर्वांचे ऋण मानणे माझे कर्तव्य ठरते.

यशवंताच्या भगिनी काशीताई पेंढारकर यांच्याशी झालेली चर्चा यशवंतांच्या व्यक्तिमत्वाचे काही पैलू स्पष्ट होण्याला उपयुक्त ठरली, त्यांचीही मी ऋणी आहे.

अगदी थोड्या कालावधीत वेळेत काम पूर्ण करून देणारे राजेंद्र औंधकर, सागर टाईपसेटर, ५६०, गुरूवार पेठ, सातारा यांनी प्रबंधास सुबक स्वरूप दिले. त्यांची ही मी आभारी आहे. या व्यतिरिक्त माझ्या संशोधन कार्यात ज्यांनी सुयश चिंतले त्यांची मी ऋणी आहे.

कराड — संशोधिका

दिनांक १०- ६-९८ — (कु. आसावरी प्रभाकर गुजर)

SHIVAJI UNIVERSITY LIBRARY KOLHAPUR